

Результати опитування керівників підприємств Кіровоградської області щодо їх ділових очікувань*

III квартал 2025 року

* Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Кіровоградської області в III кварталі 2025 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств **Кіровоградської області** у III кварталі 2025 року свідчать, що на тлі війни, високих цін на сировину, матеріали, енергоносії, а також браку кваліфікованих працівників респонденти очікували зменшення виробництва товарів і послуг в Україні та мали негативні очікування щодо перспектив розвитку своїх підприємств у наступні 12 місяців. Очікувалася нижча інфляція, натомість девальваційні очікування посилилися.

У наступні 12 місяців керівники підприємств області очікували:

- зменшення обсягів виробництва товарів та послуг в Україні: баланс відповідей – «мінус» 61.5% (найнижчі очікування серед регіонів), у попередньому кварталі – «мінус» 33.3% (графік 1), у цілому по Україні – 6.1%;
- повільніше зростання цін на споживчі товари та послуги: 61.5% респондентів очікували, що зростання цін не перевищить 10.0% (у попередньому опитуванні – 46.7%), у цілому по Україні – 58.4%. Головними чинниками інфляції респонденти називали воєнні дії та їх наслідки, витрати на виробництво та курс гривні до іноземних валют (графік 2);
- посилення девальвації національної валюти: 84.6% респондентів очікували знецінення гривні відносно долара США (у попередньому кварталі – 75.0%), у цілому по Україні – 83.9%;
- погіршення фінансово-економічного стану своїх підприємств: баланс відповідей – «мінус» 30.8% (найнижчі очікування серед регіонів другий квартал поспіль) (у попередньому кварталі – «мінус» 25.0%) (таблиця), у цілому по Україні – 1.7%;
- зменшення обсягів реалізації виробленої продукції: баланс відповідей – «мінус» 30.8% (у II кварталі 2025 року – «мінус» 25.0%) (таблиця). У цілому по Україні очікувалося збільшення обсягів реалізації продукції: баланс відповідей – 11.0%;
- зменшення обсягів інвестиційних видатків на виконання будівельних робіт та на машини, обладнання та інвентар вищими темпами: баланс відповідей – «мінус» 38.5% та «мінус» 30.8% відповідно (у II кварталі 2025 року – «мінус» 18.2% та 8.3% відповідно) (таблиця), у цілому по Україні – 0.0% та 4.3% відповідно;
- скорочення кількості працівників: баланс відповідей – «мінус» 15.4% (у попередньому кварталі – «мінус» 16.7%), у цілому по Україні – «мінус» 4.4% (графік 4);
- зростання цін на товари / послуги, що купують підприємства, та нижчі темпи зростання цін на товари / послуги власного виробництва: баланси відповідей – 84.6% та 46.2% відповідно (у II кварталі 2025 року – 83.3% та 66.7% відповідно) (графік 6). За оцінками респондентів, на подорожчання товарів / послуг власного виробництва найбільше впливатимуть ціни на енергоносії, вартість трудових ресурсів та курс гривні до іноземних валют (графік 7);
- вищі темпи зростання витрат на одиницю продукції та на оплату праці одного найманого працівника: баланси відповідей – 69.2% та 61.5% відповідно (у попередньому кварталі – 58.3% та 50.0% відповідно) (графіки 4, 6).

Воєнні дії та їх наслідки, занадто високі ціни на сировину та матеріали, а також енергоносії, брак кваліфікованих працівників респонденти називали головними чинниками, що обмежували спроможність підприємств нарощувати виробництво (графік 5).

Респонденти очікували, що потреби підприємств області в позикових коштах найближчим часом не зміняться (графік 8). Підприємства, які планували брати банківські кредити (38.5% опитаних), надавали перевагу запозиченням у національній валюті. Оцінки умов доступу до банківських кредитів останнім часом стали жорсткіші, на думку респондентів (графік 9). Основними стримуючими чинниками залучення кредитних ресурсів респонденти називали невпевненість у спроможності підприємства вчасно виконувати боргові зобов'язання, занадто високі ставки за кредитами, наявність інших джерел фінансування та надмірні вимоги до застави (вплив чинника посилюється) (графік 10).

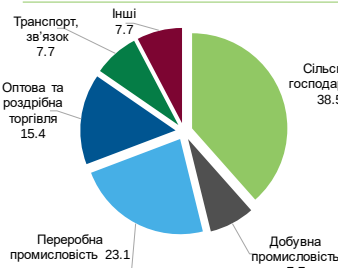
Усі респонденти зазначили, що не мають проблем із проведенням операцій з коштами, розміщеними на банківських рахунках (у цілому по Україні – 96.1%).

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

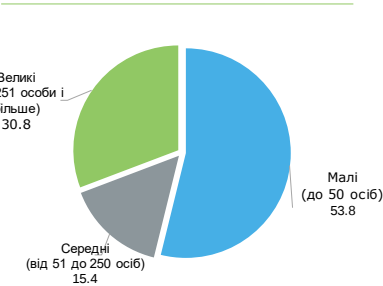
- поточний фінансово-економічний стан підприємств погіршився й оцінювався як поганий: баланс відповідей – «мінус» 7.7% (у попередньому кварталі – 0.0%), у цілому по Україні – «мінус» 4.5%;
- рівень залишків готової продукції власного виробництва нижчий, ніж нормальний: баланс відповідей – «мінус» 37.5% (у попередньому кварталі – «мінус» 50.0%);
- підприємства області повинні були залучати додаткові виробничі потужності, щоб задовольнити неочікуване збільшення попиту: баланс відповідей – «мінус» 7.7% (у II кварталі 2025 року – «мінус» 8.3%).

Паспорт вибірки^{1,2}

Розподіл респондентів за основним видом діяльності підприємств (за КВЕД), %

Розподіл респондентів за розміром підприємств за кількістю працівників, %

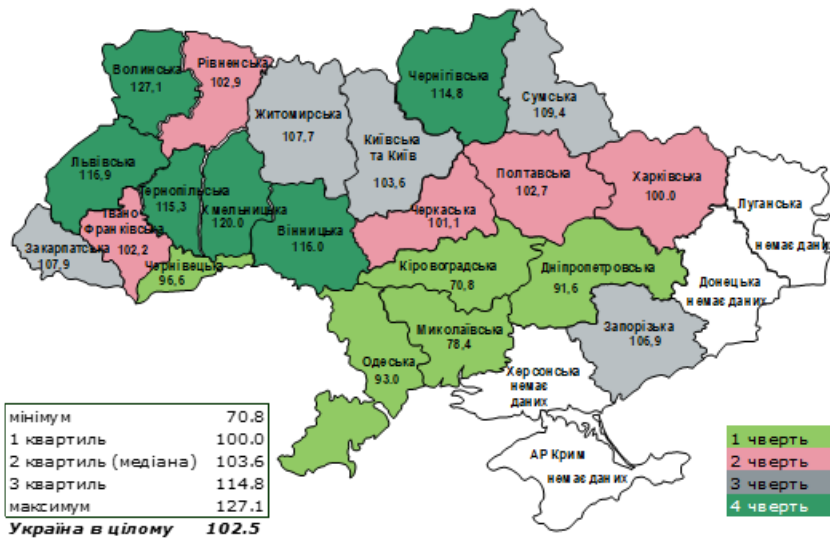

Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- час проведення – 31 липня – 27 серпня 2025 року;
- опитано всього 13 підприємств;
- репрезентативно за таким видом економічної діяльності, як сільське господарство.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

*квартиль - значення ознаки, яка ділить ранжовану сукупність значень показника (ІДО) на чотири рівновеликі частини;
**медіана - значення ознаки, яка розміщується в середині ранжованої сукупності і поділяє її на дві рівні частини.

Таблиця. Очікування підприємств Кіровоградської області щодо їх ділової активності (за складовими)

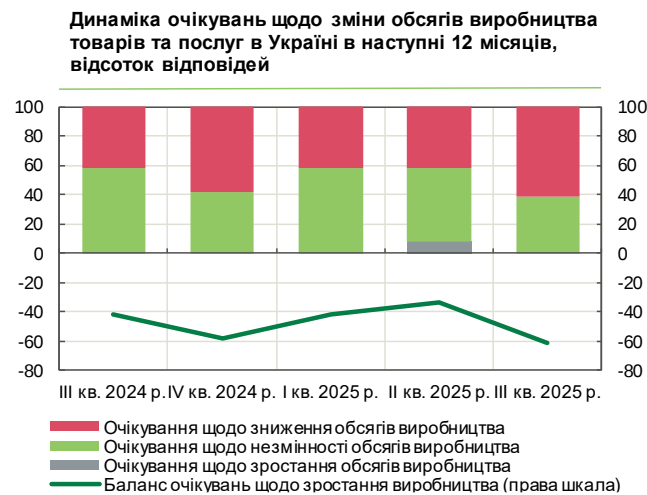
Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	III кв. 2024 р.	IV кв. 2024 р.	I кв. 2025 р.	II кв. 2025 р.	III кв. 2025 р.
фінансово-економічного стану	-18.2	-33.3	-9.1	-25.0	-30.8
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	-36.4	-36.4	-25.0	-25.0	-30.8
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	-25.0	-45.5	-36.4	-18.2	-38.5
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	-16.7	-33.3	-25.0	8.3	-30.8
кількості працівників	-16.7	-33.3	-16.7	-16.7	-15.4

¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.

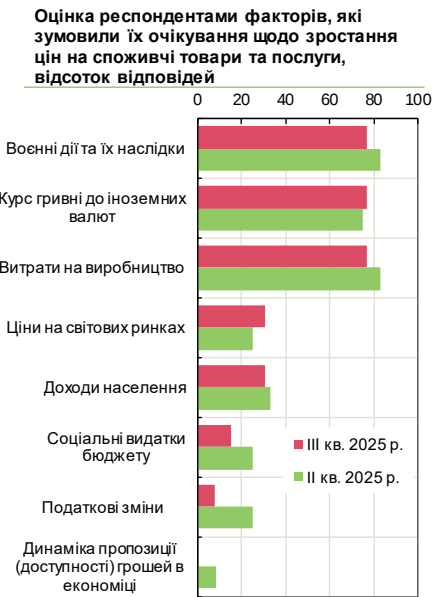
² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.

³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

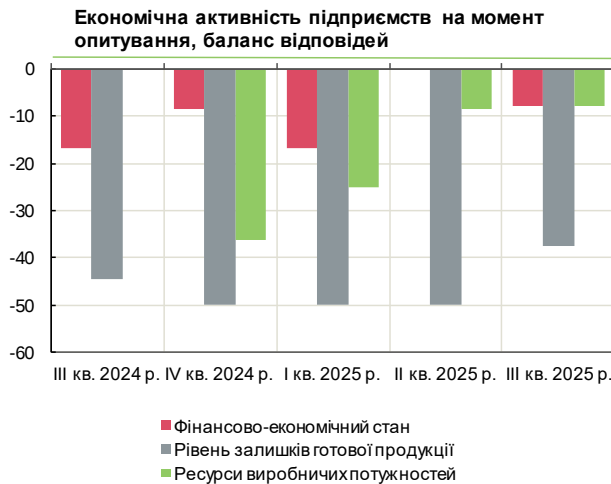
Графік 1

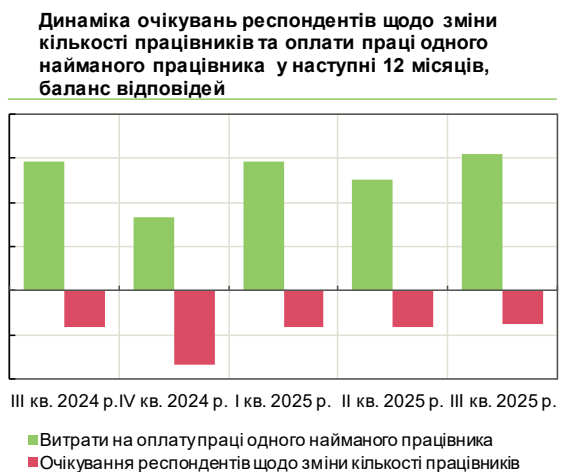
Графік 2

Графік 3

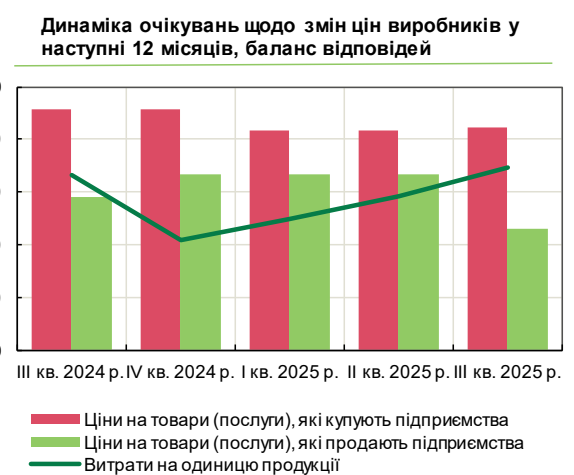
Графік 4

Графік 5

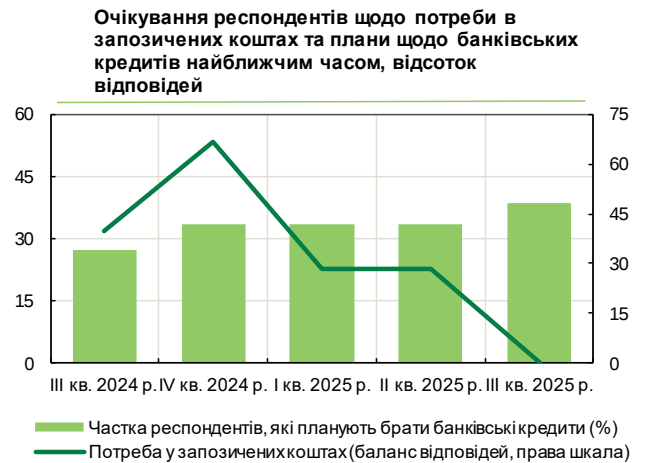
Графік 6

Графік 7

Графік 8

Графік 9

Графік 10

